זכרו תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן רביה"ק זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רבי עקיבא 65 בני ברק

פרשת מקץ - מברכים - חנוכה
כ"ז כסלו תשע"א
גליון תצ"ד

זמני כניסת ויציאת השבת

	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
בני ברק	4:14	5:16	5:48
ירושלים	3:59	5:15	5:52
בארא פארק	4:11	5:29	5:41

מברכים החודש: ר"ח ביום ג' וד'. מולד שבת: יום ב' שעה 9:48, 4 חלקים

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

נר ה' דחנוכה תש"ע- ארה"ב

נמצאים אנו באמצע ימי החנוכה בנר החמישי, וי"ל שהוא מרמז על תורה כי אכן היו מקומות שנר חמישי היה א געולדיגע פארנעם והיו מקומות בנרות אחרות, ובתורה אי' פ'ש'טים ע'ד א'ין ס'וף לכן יש לרמז שנר החמישי מרמז על חמשה חומשי תורה שהוא ענין חנוכה של קבלת התורה בחנוכה, ואור תורה של נר מצוה ותורה אור שהולך יחדיו עם נרות החנוכה משום שעל אור הגנוז איתא שהבוכ"ע לא רצה שישתמשו בו לכן הלך וגנזו לצדיקים והיכן החביאו וגנזו, בתורה, א"כ אור הגנוז הוא אור שבתורה ולכן בחנוכה מאיר אור זה עם אור התורה דאיתא מצדיקים שפירשו שנר חנוכה זה אור הגנוז שבאור נר החנוכה מאיר אור הגנוז שהוא אורו של משיח, והרי אור תורה זה אור הגנוז ממילא אחד קשור לשני נר מצוה ותורה אור, והוא זמן מיוחד להתעלות בתורה ויר"ש ששייך באמת בכל הזמנים ותמיד הוא זמן לזה אך ביחוד בחנוכה מסוגל צו שטייגען בזה.

וייטער עוד ענין בחנוכה שהוא זמן מיוחד לתשובה כדאיתא מבעל **באר מים חיים** שאפי' על דברים שקשה לשוב עליהם בכל ימות השנה אך בחנוכה גם על אלו הדברים מהני תשובה לזכות לתיקון שלם עליהם כי יש לכוח החנוכה עוצם כזה לתקן אף דברים קשים, ויכול כל אחד לשוב אפילו מהם, וצדיקים פירשו שזה הענין שלכתחילה ההלכה להדליק את נרות החנוכה למטה מעשרה טפחים וכן להדליקה על פתח הבית מבחוץ וגם מצותה בצד שמאל של הפתח מזוזה מימין ונר חנוכה בשמאל וגם זמן הדלקתה מתחיל בזמן צאת הכוכבים בחשכת לילה, שכל זה בא להורות שכוח נר חנוכה להאיר אפי' ענינים קשים ומקומות נמוכים וחשוכים ח"ו, ועל זה פירשו שאפי' מי שהוא גאר נידעריג און וייט והוא בחשכות הלילה וגם הוא בשמאל מרוחק למטה למטה אעפ"כ גם לו מאיר נר החנוכה שיוכל לשוב להתקרב להשי"ת ולזכות לתקן הכל לתיקון השלם והגמור בס"ד וכמובא שלעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה אך אעפי"כ בחנוכה כביכול השכינה יורדת אפי' למטה מעשרה טפחים להיוושע ברוחניות ובגשמיות, ממילא בחנוכה אפי' הנמוך והשפל ביותר יכול לקבל תיקונו בחנוכה.

ואמנם הגם שכאן שכינה אפי' למטה מעשרה עכ"ז עפ"י הלכה צריך הנר להיות גבוה עכ"פ ג' טפחים מע"ג הקרקע ולכאו' צ"ב אם שכינה ממילא יורדת למטה מעשרה שזה יותר מהרגיל כדי להאיר מקומות הנמוכים א"כ למה לא תרד להאור עוד אפי' למטה מג' טפחים אלא דבר זה בא לרמז שאלו השלעכטע גויים שהם חוטאים ועושים להכעיס רח"ל, אלו האפיקורסים על אלו אין מדברים ועליהם מרמז שפחות מג"ט לא יורד זה להאיר שם, אלא ממי מדברים שמאיר לו אפי' במקום נמוך מי שלפחות רוצה להתעלות והוא מיט א רצון טוב אפי' מעט, ומ"מ הוא רוצה לחפש ולרדוף אחר השכינה הק', לו מאיר האור גם בנמיכותו, ממילא אלו שמחפשים וצר להם על שהם רחוקים מהשי"ת, אפי' שהם רחוקים וכמה שרחוקים הם יכולים הם לקבל תיקונם בחנוכה, ועכ"ז עפ"י הלכה בדיעבד יוצא גם בפחות מג' טפחים לרמז שאפי' מי שאין לו שום רצון אפי' שתיקונו יותר קשה שלכתחילה א"א בפחות מג"ט עכ"ז אור החנוכה מסוגל להגיע גם אליו ולעורר בו הרצון שהיה ישן אצלו ולעורר בו געגועים וכיסופין להשי"ת להעלותו למעלה מג"ט למקום שיורדת שכינה בחנוכה להאיר הנשמות והגופים ויזכה לשלימות התיקון עם כל ישראל אחיו.

וכן מרומז מבעל **הדברי חיים מצאנז** זי"ע שביאר ענין זה ע"פ משל מאנשים שגזר עליהם המלך ליענש ולהתרחק ממנו ולכן רצונם לבא אל המלך לפיים אותו ולבקש מחילתו, אבל כיון שהם מגורשים מפני המלך א"כ אפי' אם יבואו על דלתו לבקש מחילה מהמלך עכ"ז טרם יפצו פיהם כבר יגרשום שומרי הסף וא"כ מה תקנה יש להם ואיך יוכלו לפיים ולהתפיים עם המלך והרי אם יבואו ויהינו לבוא יזרקו אותם מיד מבית המלך, ואיך יכנסו למלך הרי אין מציאות כזאת, אלא יש זמן שהמלך הרחמן היה נוהג לצאת ממדינתו לסבוב בכפרים ובשווקים ושאר עיירות ומסתכל איך צרכי העם ואיך מרגישים וכך הסתובב בכפרים וכן בבתי הסוהר גם היה מבקר, ואז היה זה זמן מיוחד שהאסירים יכלו להפגש עם המלך ואז ממילא יכלו לשטוח לפניו בקשותיהם ויכלו לומר תן לנו חנינה ולא נאבד, והבטיחו לו למלך שלא ישובו לסורם עוד, והמלך הרחמן שלבו הרחום לא יכול לסבול כאבם מיד מבקש שיהיה בחי' הכתוב ביוסף ויריצוהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלותם ומבקש שישחררום וכך מלמדם איך להתנהג כראוי וכדבעי ולא לשוב לסורם וישארו בני חורין כל ימיהם לעולם, ממילא כמו"כ בנמשל הרבש"ע כביכול מטייל און די נידעריגע שאול תחתיות רח"ל בגילוי גדול וכל אחד יכול לתפוס עצמו ולצעוק לרבש"ע גיוואלד זיסע מלך הצילני ולא נאבד שלא יהיה חושך יותר ורוצים לבקש מחילה מהמלך ושופכים נהרות דמעות כמים, והבוכ"ע שרחמנותו עד אין סוף לא יכול לסבול צעקתם שלהם שועת עניים אתה תשמע צעקת הדל תקשיב ותושיע של אלו פארביטערטע אסירים, שאפי' שהם בביטערע חושך ושאול תחתיות, אך הרבש"ע לא יכול להיות סובל זאת והוא מוציאם ורוחצם מעוונותיהם ומקרבם אליו ית"ש ויכולים לזכות לתשובה שלימה שאין לה סוף והכל בכוח החנוכה. ירחם המרחם ישמור עלי ועכ"י.

גם ידוע קושיית הבית יוסף ז"ע למה מדליקין נרות חנוכה שמונה ימים והרי מצאו שמן שמספיק ליום אחד וא"כ היה הנס שבעה ימים האחרים ולמה אנו מדליקין שמונה ולא שבעה ואמנם זה ידוע שיש תירוצים רבים עולם מלא על קושיית הבית יוסף, ויתכן שאפשר לומר שבאמת יש להתעכב ולהתבונן שהנה הרי יוונים היו שנקבצו עלי וכו' ופרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים רח"ל והם הסתובבו בירושלים ואר"י כבעלי בית ר"ל ועינו את ישראל הק' בגשמיות ובעיקר ברוחניות ותפסום במערותיהם כשמקיימים מצוות, וכל זה עשו כל זמן שלא באו החשמונאים שעשו ועזרו, אבל עד אז הם עינו את כולם, וממילא קשה שיש להבין הרי הם היו שונאי הקדושה האפיקורסים וגם חזקים ורבים בגשמיות וכמש"כ בתפילה "מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים", והיו ביטערע שונאים ויכלו להחריב את ביהמ"ק וכל הכלים, וא"כ מה טעם ומה הפשט שהשאירו את ביהמ"ק ורק עשו מן הצד שטמאו השמנים וכו' אך את ביהמ"ק הם הותירו על תלו והרי לפי רשעתם היו מחריבים הבית כליל ר"ל, אלא הפשט הוא שלא יכלו לעשות זה אפי' אם רצו כי לביהמ"ק היה כוח קדושה עצום ורב כל זמן שהי' שם השראת השכינה וגם אם ניסו לא הצליחו שאם היו מנסים להכות בגרזן אז הגרזן היה נופל על ראשם והורגם כי לא יכלו, ובזמן הצדיקים החשמונאים בתקופה זאת היתה השראת השכינה על ביהמ"ק והיו ניסים ונפלאות שלא יכלו לעשות כל העולה על רוחם, אך את הפרצות שכן יכלו ליידער להצליח זהו בגלל שרח"ל ישראל בימים ההם חלק מהם היו כאלה שלעכטס אויף אלע שלעכטע גויים שמהם התערבו ערב רב בישראל וגרמו ירידה לישראל ר"ל ברוחניות וקיום תומ"צ ה"י שכל זה מגיע מהערב רב שעשו חורבנות בכל דור ודור, וביניהם היו כאלה שהיו לא כ"כ על מצב רוחני טוב, וכדוגמא ודרך משל די שלעכטע גויים שם לא היו כ"כ במצב ראוי ומרומם אלא היו נידעריג מאוד, ולכן היה כוח מעט להרוס קצת מסביבי ביהמ"ק, אך להחריבו ממש ולבטל מזבח ומנורה זה לא יכלו בשום אופן, וזאת ראו אפי' בעיני

המשך בעמ' ב

דברי תורה

ממזרינו הגה"צ אב"ד דקהילתינו שליט"א

בנוסח הנרות הללו שאומרים בעת הדלקת הנרות, **וכל מצות שמונת ימי חנוכה אלו הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד כדי להודות ולהלל לשמך הגדול וכו'**, יש להתבונן הטעם שאנו אומרים בשעת ההדלקה הלכות התלויות בנרות שאסור להשתמש בהן, מה שלא מצאנו כן בשאר מצוות, ועוד יש להבין מ"ש ואין לנו רשות להשתמש בהם וכו' כדי להודות ולהלל לשמך, מה פשר הטעם לאיסור השתמשות בנרות להלל והודיה, וכן יש לדייק בנוסח "וכל מצות שמונת ימי חנוכה אלו" הנרות הללו קודש הם, שנראה כיתור לשון, וגם היה לו לומר וכל מצות הדלקת נרות חנוכה אלו, וי"ל עפ"י מ"ש **הב"ח (סי' תר"ע)** ונעתיק לשונו הק', ואיכא למידק היא גופא קשה למה לא קבעום למשתה ושמחה כמו בפורים, ונראה דבפורים עיקר הגזירה היתה לפי שנהגו מסעודתו, ועל כן גזר עליהם להרוג ולאבד את הגופים שנהגו מאכילה ושתייה של איסור, ושמחה ומשתה של איסור, וכשעשו תשובה עינו נפשותם וכמ"ש אסתר לך כנוס את כל היהודים ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים וגו', ולפיכך קבעום למשתה ויו"ט לזכור עיקר הנס, אבל בחנוכה עיקר הגזירה היתה על שהתרשלו בעבודה, ועל כן היתה הגזירה לבטל מהם העבודה, כדתניא בברייתא שגזר עליהן לבטל התמיד, ועוד א"ל מצוה אחת יש ביתן אם אתם מבטלין אותן מידם כבר הם אבודים, ואיזה זה הדלקת מנורה, שכתב בה להעלות נר תמיד, כל זמן שמדליקין אותן תמיד הם עומדין כו', עמדו וטמאו כל השמנים, וכשחזרו בתשובה למסור נפשם על העבודה, הושיעם ד' על ידי כהנים עובדי העבודה בבית ד', ע"כ נעשה הנס ג"כ בנרות, תחת אשר הערו נפשם למות על קיום העבודה, ולפיכך לא קבעום אלא להלל ולהודות שהיא העבודה שבלב עכלה"ק. ועל פי דברי הב"ח אלו י"ל הכוונה בנוסח הנ"ל, שאנו מתחילין לומר הנרות הללו אנו מדליקין על הניסים וכו' והיה מקום לומר שציוונו חז"ל להדליק נרות בחנוכה לזכר הניסים, והכוונה בזה שנהיה נהנים מאור הנרות ולהרבות אורה בבתינו להנאת הגוף, והיא כעין משתה ושמחה שנצטווינו בפורים כ"כ בחנוכה המטרה היא הנאת הגופים, לכן בשעת ההדלקה אנו מכריזים כי הדלקת הנרות היא לא להנאת גופינו, ואסור להשתמש לאורה, והטעם משום שכל מצות שמונת ימי חנוכה אלו הם רק להודות ולהלל שהיא העבודה שבלב וכמ"ש הב"ח, ולא בא בזה להורות הלכות הנרות, אלא האמירה הזאת באה לבטא את טעם הדלקת הנרות שלא נטעה בטעם אחר, ולזה אמר וכל מצות שמונת ימי חנוכה אלו, לומר לך שכל כוונת מצות ימי חנוכה היא רק כדי להודות ולהלל.

ועפ"י דברי הב"ח הנ"ל אפשר ליישב קושיית הב"י אמאי תקנו להדליק שמונה ימים והלא הנס היה רק שבעה ימים, שהרי היה בפך שמן כדי להדליק יום אחד, ויש שתרצו שיום הראשון אנו מדליקין לזכר נס נצחון במלחמה, אך כבר הקשו ע"ז מה קשר הדלקת נרות לנס נצחון במלחמה, ועפ"י דברי הב"ח שהמלחמה היתה מסי"נ על קיום העבודה, וכשנעשה להם נס שנצחו במלחמה ויכלו לעשות את עבודת הדלקת המנורה, הרי שעיקר הנס היתה החזרת העבודה למקומה יותר מההצלה שנצחו במלחמה, ולפיכך אנו מדליקין נרות ביום ראשון לזכר הנס שחזר עבודת הדלקת המנורה ביום ראשון, ושאר הימים מדליקין לזכר הנס שדלק יותר מהראוי. **(חנוכה תש"ע)**

תורת אמת

פנינים יקרים על הפרשה ועל חנוכה

ויאמר פרעה אל יוסף וגו' ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר אותו (מא,טו)

הרי נאמר באבות סיג לחכמה שתיקה, ודרכו של איש חכם שדבריו מעטים, ועל פי זה יש לפרש הכתוב, **ויאמר פרעה אל יוסף וגו' ואני שמעתי עליך לאמר** שאתה בעל אמירה, איש דברים הרבה אתה, **ותשמע חלום לפתור אותו** בתמיה כשאתה חכם גדול להבין בכל חלום מה הראו בו. וזה היתה תשובת יוסף לאמר **בלעדי** האמירות הרבות אין מזיקים לי, באשר כל ענייני עבור שיתגדל שמו הקדוש של בורא עולם באשר כל מעייני עבור כבוד שמים וזה **אלקים יענה את שלום פרעה** .(שיח יצחק)

ויאמר וגו' האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד וגו' (מד,יז)

הנה ידוע בכל ספרי מוסר דעיקר הוא ענוה ובאם לא אין אני והוא יכולין לדור כו' והנה כשרוצים לערות מכלי אל כלי אזי צריך שיהא הכלי שמערה לתוכו נמוך דאם לא כן אי אפשר לשפוך בו וזה שאמרו **האיש אשר נמצא הגביע בידו** רצונו לומר שיש לו מדה ענוה כמו הגביע שדרך לשפוך בתוכו שהוא נמוכה **בידו** פי' ברשותו שיהא לבו ברשותו ולא יתגאה **הוא יהיה לי עבד** פי' הוא זוכה להיות עבד להבורא ית'. **(אילנא דחיי בשם הרה"ק מהר"ש מסאסוב)**

~מאמרים על יו"ט חנוכה~

מי שאיבד חותמו ממתינין לו עד הערב (שקלים פ"ה מ"ה)

הנה ידוע שבאם אדם חוטא ח"ו ניטל ממנו צלם אלקים שברא אותו אלקים, ועיין בספה"ק הפשט במד"ר שאדם הראשון טפח על פניו אחר ששמע מקין שעשה תשובה, היינו על פניו של קין טפח אם יש לו שוב צלם אלקים.

ואיתא בספרים הקדושים שהשי"ת ממתין עד ימי חנוכה על האדם שיעשה תשובה כי אז הם ימי החתימה, וזהו בד"א **מי שאבד חותמו** שניטל ממנו צלם אלקים, ח"ו על ידי שלא עשה תשובה עדיין **ממתינין לו עד הערב** רומז לימי חנוכה שמצותה בערב משתשקע חמה עד שתכלה רגל מן השוק גם ערב הוא חשך, **חשך** ר"ת **חותמו של כהן** שרומז לחנוכה על הפך שהיה חתום בחותמו של כהן. **(דמשק אליעזר)**

מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו

יום זאת חנוכה מסוגל לפעול בו ישועות נפלאות ומרומז כן בכתוב **מאת ה' היתה זאת** כלומר יום זאת חנוכה, **היא נפלאת בעינינו** שבכוחו לעורר נפלאות לישראל **(שיר לשלמה, רבי שלמה מבאסוב)**

עשה לך שרף ושים אותו על נס

מרומז כאן שלושת ברכות של הדלקת נר חנוכה **עשה לך שרף** להדליק **ושים אותו על נס** על הניסים **וראה אותו והי** שהחיינו **(הבאר, רבי יצחק מוולאזין זצ"ל)**

בגו צדיקיא- המשך מעמ' ג

דעתו בשמיא בעניין ולמנוע גזירות רעות". שאל רבינו שוב: "האמנם סבור רבה של בני ברק כי עלי להתעבר" השיב הרב לנדאו "כן, כן, בוודאי ובוודאי שרבינו צריך להתעבר, או הודיע רבינו כי למחרת, בט"ו תמוז, יו"ד קדישא של רבינו חיים בן עטר, יילך ליציון הקדוש להתפלל על ישראל, המונים עלו או על קברו של האו"ח הק', וכשבא רבינו פינו לו מקום, והוא ומלוויו החלו לומר את כל ספר תהלים. המלווים והמתפללים שמסביב הרבו בבכיות, רבינו עמד ללא ניע במשך זמן רב ואמר יחד עם הקהל תהלים. לאחר כארבעים דקות סגר את הספר והכניסו לכיס מעילו, ונשאר לעמוד בעינים עצומות. פנה מקורבו הגאון ר"ש שרייבר זצ"ל, ראש ישיבת חיי עולם, ואמר: "רבי, העולם בפחד, צריך לעורר רחמים מרובים על כלל ישראל." שוב הוציא רבינו את ספר התהלים מכיסו והליט בו את פניו, וכך עמד זמן רב מאוד. הקהל כבר סיים את כל התהלים, וכשראו שרבינו עודנו עומד חזרו והתחילו לומר שוב תהלים מהפרק הראשון, פתאום הסיר רבינו את הספר מעם פניו, הסתובב מעט ואמר: "לצורך לא תהיה שליטה בארצנו". שמחה התפשטה בקרב מלוויו. תוך זמן קצר הובס צבאו של הגנרל רומל והסכנה הוסרה, לאחר מכן העז הרב שלמה שרייבר לשאול את רבינו על דבר האמירה ההיא. ורבינו השיב בקצרה: "כשראיתי את אותיות שם הוי"ה מאירות באור מוזהב על הציון, ידעתי כי-כך-היה."

הסתלקותו=צוואתו

בצוואתו ביקש להיקבר בהר הזיתים, אבל ציין שאם אי אפשר או שיקברוהו בצפת או בטבריה. בשעה שכתב זאת לא עלה על הדעת שלא יוכלו לקוברו בהר הזיתים. אולם כשהסתלק בנר חמישי של חנוכה, כ"ט כסלו תש"ט, היה הר הזיתים בשלטון הירדנים ולא ניתן היה לקברו שם. וכיוון שנפטר ביום שישי לא ניתן היה להספיק לסדר מקום עבורו בצפת, וקברוהו בחלקת תלמידי מרן הבעל שם טוב בטבריה.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

בשר שמנסים להחריב ולא מצליח להם עקב השראת השכינה שם, ולכן נמצא שאף היום הראשון היה נס שזה נס שנשאר ביהמ"ק על תילו והיה היכן להדליק מנורה ונר ראשון ואילו חרב הבית היכן ידליקו הנר הראשון וא"כ שאף הוא נס לכן מדליקין שמונה ימים נר חנוכה ע"ש הנס שנשאר הבית על תילו שהוא נס גם עבור נר הראשון וכל שמונת הימים וממילא יוצא כך שהחשמונאים מתתיהו ובניו הק' יצאו למלחמת מצוה ויצאו למלחמה ברו"ג נגד היוונים שרצו להרוס הרו"ג, ואפי' שהיו קומץ קטן אב ובניו א קליינע משפחה והיו צריכים ללחום עם מיליוני חיילים ואלו הצדיקים היו המועטים ולא היו להם כלי מלחמה, ומהגמרא יצאו למלחמה של מצוה, ולא שהיו מלומדי מלחמה מאז ומתמיד ועכ"ז נפלו מהיוונים לפניהם כמו זבובים, והיה א ביטערע מלחמה שיכלו לטבוע רק מצואתם של רובי בעלי חיים עצומים שהביאו היוונים לזו המלחמה שהיו שם כ"כ הרבה סוסים ופילים מלומדי מלחמה כדאי' כמה שהיו רבים מהפילים המסוכנים שיכלו רק בהינף אף להרוג, אך הם הלכו עם השי"ת ובתוקף אמונה נתקיים בהם ה' לי לא איראה ואין לנו השגה בשגב אמונה ובטחון שלהם בהשי"ת שהיה חושי כ"כ שעם זה יצאו למלחמה שאין לה שום סיכוי הצלחה בדה"ט ורק ע"י שידעו וחשו שה' עמם לא חשו לכלום ויצאו למלחמה והפקירו א"ע להשי"ת שלא עזבם ועשה להם כל הניסים האלו, ואפי' שאין לנו שום השגה במדריגות שלהם עכ"ז אין לנו אלא רק צו שטייגען בתורה ובקדושה וטהרה בעקבותיהם וממילא נמצא שזו הקבוצה הקטנה קויים בהם מש"כ ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ושורף כל אלופי עשיו וכמו"כ יצאו אלו החשמונאים הק' ונצחו את כל העולם.

ולכן כשנכנסו חשמונאים לתוך בית המקדש וגילו את כל הפרצות שהיוונים הרשעים חוללו, אז תיקנו הפרצות ועל זה אמר **מרן הזיידע רבי מרן מוהרמ"מ הקוה"ט זיע"א** שלכן אוכלים לאטקעס סופגניות בחנוכה כי זה מגיע מהמילה לאטעס דהיינו חתיכות חתיכות זכר לתיקונים שתיקנו החשמונאים בכל הפרצות, וממילא לזכר זה עשו חנוכת הבית ותיקנו הפרצות קוראים למזונות אלו לאטעס, כי ראו איזה ניסים ונפלאות שהיו להם שנכנסו לביהמ"ק וראו שהכל נמצא המזבח והמנורה, ואפי' שעשו לישראל צרות גדולות וטימאו כל הכלים והוצרכו ישראל למנורה חדשה ואפי' שהיוונים הרגישו כבעה"ב עליהם, עכ"ז לא יכלו ולא הצליחו להחריבו ממש ח"ו וראו החשמונאים בשבוש אופן לא יכלו הרשעים ליגש למנורה ולמזבח ולכלי הקודש להעלימם או למנוע מהם לעשות מנורה חדשה, וראו די גולדיגע ניסים ונפלאות שיש מנורה ויש היכן להדליקה וממילא נס זה של המנורה שיש היכן להדליקה ונס זה של כל ביהמ"ק שנשאר על תילו ובעיקר כל הביהמ"ק היה נס לכל, אך המנורה שהי' עיקר ההדלקה שצריכים להדליקה תמיד כדכ' בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה וכו' והטבת המנורה הי' בבוקר והיו עסוקים בשמן זית וממילא יוצא לנו שמיד ביום הראשון חזו בניסים ונפלאות אז ס'איז דא א נייע הייליגע מנורה, וממילא יוצא שראו גם ביום זה ניסים ונפלאות לכן מטעם זה עושים שמונה ימים בחנוכה כי בשעה שהדליקו המנורה היה להם ניסים ונפלאות גם במנורה וגם בנרות וממילא אז גם ביום הראשון עשו את נס החנוכה וע"כ היום הראשון נכנס אף הוא בניסים ומדליקין לכן אנו ח' ימים, ובזה מיושבת היטב קו' הב"י הידועה הנ"ל.

עובדא דצדיקיא על הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זי"ע לרגל יומא דהילולא

די הייליגע זיסע רבי ישראל מהוסיאטין בן ר' מרדכי פייבוש היה צדיק מופלא עד שכל צדיקי הדור אחזו הימנו מאוד והוא היה נכדו הראשון של הרוז'ינער, וגם הה"ק ר"א מבעלזא זי"ע והרה"ק ר"ש מזויעהל זי"ע החזיקו ממנו מאוד ואירע פ"א שבא רבי שלומק'ה עם בנו רבי גדלי' משה לבקר את הרבי מהוסיאטין ולאחמ"כ כשיצאו משם ופנו לדרכם שאל הה"ק רבי ג'מ את אביו מה הוא אומר על ר' ישראל מהוסיאטין ענה לו ר"ש מזויעהל בל"ק: די זעסט נישט אז ער פלאקערט ולבו בוער להשי"ת, והיה באמירה זו משום גילוי נסתרות כיון שהוא הה"ק מהוסיאטין היה נוהג מאוד בפשטות והיה מוסתר ומכוסה עד שר"ש מזועהיל ראה מה שצריך לראות ואז נודע זה לכולם שכל ימיו הוא בוער לעבודת ה' לבוכ"ע.

מספרים עוד כי בהו"ר היתה עבודה עצומה אצל ר"י מהוסיאטין והנענועים של הלולב היו נמשכים שעות ע"ג שעות עד שעות המאוחרות של אחה"צ ולכן כשהיה מסיימים כבר היה סמוך ליו"ט של שמחת תורה וממש קודם הזמן היה צריכים לסדר ולהכין ליו"ט, משום שסדר העבודה ארכה אצלו שעות ארוכות, ועכ"ז מאידך מסופר עליו שבעת תפלתו לא היה זז ועכ"ז בכל זאת ראו את טליתו שנרטבה לגמרי כולה לאט לאט דורכגוייקט מרוב זיעה ומאמץ שהשקיע בתפילתו אפי' שהיה בלי תנועות חיצוניות של הגוף אלא במאמץ פנימי של נפש רוח ונשמה עד כלות הכוחות, והכל היה בעבודתו הגדולה והמתוקה ואילו יראת ה' שלו ודביקותו בה' אין לנו השגה ולא יכול להיות, ולכן צדיקים החזיקו ממנו עד מאוד.

ולכן אירע שפעם שאלוהו על הנענועים שאורך אצלו שעות רבות, שהרי לפי כוונות האריז"ל היה אמור לסיים הנענועים יותר מוקדם שהרי אין שם כ"כ הרבה כוונות שלוקחים כ"כ הרבה זמן ואפי' אם מכוין כל כוונות האריז"ל היה צריך לסיימם מוקדם יותר ובפחות זמן, וענה בפשטות כי מהרבי ממעזריטש מקובל כוונות רבות לנענועים והם אכן אורכים שעות ארוכות והכל בדרך מרן הבעש"ט והאר"י הק' וכן מקובל מהמגיד, ואלו הכוונות של המגיד אורכים לו שעות רבות, ולכן לוקחים לי הנענועים זמן כה רב וכל זה ענה בפשטות כמו שאין מה להתפעל מזה לרוב ענוותנותו וצדקותו הן מידיעתו אלו הכוונות והן מעשייתו אותם מכולם לא התפעל מעצמו ונשאר בשפלותו ותמימותו לה"י ומאחר שנהג כ"כ בפשטות עם כולם לכן אצלו הסתובבו כולם גם סתם עמך יהודים מת"א שהם היו מושג בפ"ע 'דער תל אביב'ער אידן יהודים יקרים ניצולי שואה ברובן מהם חשובים ומהם יותר פשוטים שהיה זה להם טובה עצומה שקירבם והעלם, ומאידך גם אנשי מעלה וגדולי עולם מצאו אצלו את מקומם אחר שזכו והכירו את גדלותו ופ"א התבטא על היותו מקרב יהודים פשוטים שהיה זה בעת שפעם עישן א לילקע (סיגרי גדולה) ואמר כי באלו הסיגרי' מחזיק הרבה זמן העש הוא האפר היוצא מן העישון, ואמר בל"ק: אז אויב ס'איז א גרוביע ציגרעט'ל קען זיך האלטן אויכעט אסאך עש אויף דעם, היינו לומר שיהודי גדול עם עבודה גדולה ביכלתו להכיל ולרומם אפי' פשוטים בחי' אפר וכל זה מרוב אהבת ישראל שלו ודביקותו בהשי"ת ויראה"ש טהורה שלו שבהם מי ידמה וישוה לו, ומהכל יש ללמוד בפשטות צו שטייגן און תורה תשובה ומעשי"ט.

ומספרים כי כמה שעות קודם פטירתו ביקש בפשטות שיורידוהו לרחוב העיר, וכשירד הסביר כוונתו ואמר שהוא חפץ לראות די שיינע וועלט וואס די אייברשטער האט באשאפען, והסתכל בנועם זיו וביחודיות מאוד גדולה על מה שהסתכל ונהנה עד מאוד, אח"כ העלוהו בחזרה לקומת בית החולים ושם אח"כ נסתלק, וכשסיפרו זאת להרה"ק רבי אהרן מבעלזא אמר שאין לנו השגה במעשיו המופלאים, אך מכאן ראיה שהוא היה מנה'ג הדור.

והיה מעשה אצל הסבא די זיידע רבי **מרן מוהרמ"מ זיע"א** שהגיע אליו פעם אחד מקרוביו מנכדי ר"י מהוסיאטין זי"ע ושאלו מרן למה הגיע עד אליו והרי הוא נכד ההוסיאטינער ויש לו את זקינו וזכותו ולמה הוצרך לבוא אליו, וענה הנכד שטעמו עמו משום שהוא הבחין אצל זקינו הק' הרבי ר"י מהוסיטאין שלא היה מגביה עיניו כמעט אך עכ"ז הוא זוכר שכשמרן מוהרמ"מ בא אליו לבקרו, הגביה ההוסיאטינער את עיניו והסתכל מאוד בדיוק רב על מרן מלעלוב ולא הסיר עיניו הק' ממנו, וכששאלו נכדו למה על מרן הוא כן הגביה עיניו להביט בו היטב, ענה לו כי רצה לראות איך א ערליכע איד גייט, וכששמע זה די רבי מוהרמ"מ מהנ"ל ענה ברוב ענוותנותו שבאמת כיון שהה"ק הנ"ל הוא היה צדיק אמת ודבריו עושים פירות א"כ מכוח זה אקוה לה' שאכן סו"ס אזכה להיות ערליכער איד כדבריו הק', וממילא צריך לחזק ולהתחזק שיזכה לחזור בתשובה כדי שיוכלו להתקיים דברי

המשך בעמ' ד'

בגו צדיקיא

הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זי"ע
יומא דהילולא כ"ט כסלו (תש"ט)

מתולדותיו וקדושתו

רבינו ישראל נולד בהוסיאטין שבגליציה בשנת תרי"ח או תרי"ד לאביו הרה"ק רבי מרדכי שרגא מהוסיאטין שהיה עצייר בניו של הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין, ונקרא שמו ישראל ע"ש זקינו הק' הרוז'ינער, מספרים כי פעם בילדותו ראהו אחד החסידים כשבידו ככר לחם גדול והוא בוכה. שאל אותו החסיד: למה אתה בוכה, השיב: כי אני רוצה לאכול את זה, אמר לו החסיד: אם כן תאכל. השיב הילד: אבא אמר שכשרוצים היינו שמתאווים לאכול אז צריכים להתאפק. רבינו קיבל עליו את ההנהגה לאחר הסתלקות אביו הק' בכ"ב אייר תרנ"ד, היה כולו קודש, ראשית, בעמידתו לפני ה' באמת גמורה. שנית, להיות דוגמא ומופת ליהודי עובד ה', ולטהר בזה את ליבות המתקשרים אליו לעבודת ה'. שלישית, בעצות והדרכות שהיה נותן לגדולים וקטנים שהיו משחרים לפתחו. רביעית, בקירוב רחוקים באהבה וחסד. היה ידוע כבעל מופתים. אולם סיפר שמשו ר' ליפא, שפעם כשהתלווה אל הרבי בטיול עלה נושא המופתים שעשו צדיקים תלמידי מחן הבעש"ט. הרבי הגיב בביטול: לא זה העיקר... הוא גם הכחיש מציאות של מופת שסיפרו עליו, את המופתים עטף במעטה פשטני, ותמיד הלביש זאת במשהו-טבעי.

פעם שאל אותו יהודי מתחכם: מדוע קורים לכם 'וואנדער רבי' (**רבי פלא**). השיב לו: האבן עזרא פירש את הפסוק (**במדבר ו, ב**): "איש כי יפליא לנדר נדר נזיר להזיר לה'", יפליא - יעשה דבר פלא, כי רוב העולם הולכים אחר תאוותם". הרי שהפורש בקדושה מתאוות העולם הזה ומותרותיו נקרא איש פלא. לאחר פטירת אביו בשנת תרנ"ד נתמנה לאדמו"ר בהוסיאטין, ושם שכן עד שנת תרע"ב. בפרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר יחד עם עוד אדמור"ים מבית רוז'ין להתגורר בווינה. לאחר המלחמה המשיך להתגורר בווינה עם חלק מהחסידים, ואל רוב חסידיו שנותרו בגליציה היה נוסע מעת לעת. גדולי הצדיקים העריצוהו כאדם קדוש, והרה"ק ר"א מבעלז כינהו תדיר: "צדיק יסוד עולם".

בעת הדלקת נרות חנוכה היו שערות השטריימל שעל ראשו נזקפות והשטריימל נראה היה כמרחף באוויר, ובעת אמירת קר"ש שעל המיטה ניתן היה לראות את אחת מעצמותיו באיזור העורף בולטת מאוד.

כשהגיע רבינו לארה"ק מינו לו החסידים כמשמש איזה יהודי פשוט, שלא ידע על גדלות רבינו, ופ"א שאל את רבינו מהו ענין קריאת קוויטלעך, השיב לו רבינו: בפעם הבאה כשאקרא קויטעל הכנס ידך לאבנטי, וכן עשה, אך צעק בבעתה כי הוא הרגיש כאילו הוא נוגע באש לוהטת, מאז נעשה-לחסידו-של-רבינו.

עלייתו=לארה"ק

כל אדמור"י בית רוז'ין נודעו בחיבתם לארץ ישראל, והרבי מהוסיאטין היה המיוחד שביניהם. כאשר נפטר אחד מאדמו"רי בית רוז'ין, הועלתה הצעה לפתוח בבית הקברות היהודי בווינה חלקה עבור בית רוז'ין. אמר הרבי מהוסיאטין: בשבילי אין צורך, אני עולה לארץ ישראל. ואכן בהיותו כבן שמונים, כשלוש שנים לפני השואה, עלה הרבי מהוסיאטין לארץ ישראל. הוא הרגיש בהתגברות האנטישמיות באירופה, ולפני עלייתו לארץ בשנת תרע"ז ביקר בקהילות חסידיו ועודדם לעלות, או לכל הפחות לברוח מאירופה. בקרקא אמר: "למי שיש שכל שיברח כעת אפילו עם הגרביים!"

לחסידיו שבאו לקבל פניו בתחנת הרכבת בלבוב-לעמברג אמר: "מי שיכול למכור, שישאיר הכל שימכור, ומי שלא יכול למכור, שישאיר הכל ויברח מכאן כשרק תרמילו על שכמו." כמנהג בית רוז'ין, אף הרבי מהוסיאטין היה נוהג במלכותיות. בביתו היו כלים מצוחצחים ומפוארים, חלקם קיבל בירושה מאביו וסבו, ואחרים הובאו לו כמתנה על ידי חסידיו. שרצו לפאר את ביתו בכלים נאים, והיו חורטים את שמם על הכלי כדי שיהיו נזכרים לפניו. פעם התבטא באופן כללי שאם יש בביתו הידור ואם יש בהנהגותיו פאר, הרי זה חלק ממצוות כיבוד אב שהוא חייב בה. רבינו היה רגיל להרבות בשתיקה, דיבורו היה שקול ומדוד, ותמיד התנהג בנימוס ורוגע, שכיסה על להט פנימי. גם כשהיו מדברים לידו בענייני תורה היה מרבה בשתיקה, ומקורביו הבינו ברמז את דעתו, רבינו היה רגיל לטייל בכל יום לצורך בריאותו, כשהוא מלווה בבני משפחה או שמשים. כך נהג בווינה וכך בתל אביב ששם דר כי אמר שבעיר זו אין צריכי כנסיות ולא נשמעים בה פעמוניהן. בהליכתו כמעט ולא דיבר. מעת לעת היה מביע את התפעלותו מיופי הבריאה. סיפר פקיד בכיר בעיריית תל אביב, שפעם ראה את האדמו"ר הולך ברחוב, וכיוון שנדמה היה לו שהרבי שואל עליו את משמשו, החליט לגשת אליו ולהציג את עצמו. בימי השבעה על רבינו מהוסיאטין זי"ע בא אותו פקיד לנחם, וסיפר כי מאז אותה פגישה לא העז יותר ללכת ברחוב בגילוי ראש, והמשיך בבכי לומר כי רק מראייתו ברחוב היה מושפע לטובה,ועתה,הוא,חסר,לו.

זקן-אדמו"רי-בית-רוז'ין

הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זכה לאריכות ימים. כשעלה לארץ בהיותו כבן שמונים כבר היה זקן אדמו"רי בית רוז'ין, ונכדו האחרון של הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין שנותר בחיים, את מקומו קבע בתל אביב, שבה היה המרכז היהודי הגדול בארץ ישראל - למעלה משליש היהודים שחיו אז בארץ התגוררו בתל אביב. הוא היה רגיל לעלות לירושלים בקיץ ולשהות בה כמה חודשים עד ג' במרחשוון, יומא דהילולא של זקנו הק' רבי ישראל מרוז'ין. אז היה פוקד את הכותל המערבי, וכן היה הולך אף להר הזיתים להשתטח על קברו של בעל 'אור החיים' הקדוש, רבינו חיים בן עטר.. מספרים שכשהיה **הרה"ק ר' אהרן מבעלזא זי"ע** מזכיר 'הרבי' ללא ציון שם, התכוון לרבינו מהוסיאטין, שהיה זקן האדמו"רים. לפני שהרבי מבעלזא החליט לגור בתל אביב דיבר על כך עם הרבי מהוסיאטין. חסידים שנדחפו לעמוד מאחורי החלון לא הצליחו לשמוע את השיחה, ובמיוחד לא את דבריו של הרבי מהוסיאטין, שדיבר בלחש. אבל מפעם לפעם שמעו את הרבי מבעלזא אומר: "אם הרבי אומר כך - אעשה כך." גם **הגאון מטשעבין זצ"ל** היה מחסידי הוסיאטין. ופעם כששאלוהו להסביר דבר שאמר רבינו ישראל מהוסיאטין, השיב: "קבלה היא מאבותיי שאין לומדים 'פשט' בדברי הרבי... כי אם ח"ו לא נכוון לאמת, נמצא שאנו מועלים בהקדש."!. אף הרבי מהוסיאטין העריך את הגאון מטשעבין, וכשהגיע לארץ מגולת רוסיה סמוך לערב פסח, ציווה רבינו לחסידיו הנאמנים בירושלים שיארגנו ועד נדבנים שידאגו לרכוש דירה לגאון מטשעבין. באסיפה זו נכח גם עשיר גדול, שביקשו ממנו לתרום סכום גדול, אולם העשיר סירב לתת את מה שנתבקש. סירובו גרם לריפיון בקרב שאר הנוכחים, והמשימה נכשלה, בליל הסדר החל אותו עשיר מרגיש ברע, עד שלא היה מסוגל להיות בשולחן ליל הסדר. בני ביתו מיהרו בצאת החג להזכירו בפני רבינו מהוסיאטין, אמר: אם מעצרים אדם גדול כמו הגאון מטשעבין, פשיטא שאי אפשר לערוך את הסדר כדבעי, העשיר קיבל על עצמו לתקן את אשר עיוות, ושב לאיתנו ורפא לו.

קשר מיוחד היה לאדמור"י הוסיאטין עם **הגה"ק רבינו חיים בן עטר זי"ע**, אביו הרה"ק רבי מרדכי שרגא הנהיג ללמוד בכל ערב שבת את פירוש 'אור החיים' על התורה, בקיץ תש"ב, כאשר צבאות הנאצים ימח שמם היו עוד בתנופת כיבוש, החל הגנרל הנאצי רומל לכבוש את צפון אפריקה והתקרב במהירות לכיוון ארץ ישראל. בשלושה עשר ימים התקדמו הגרמנים ארבע מאות קילומטר, תוך שהם משמידים שמונים אחוז מהכוחות האנגליים שלחמו נגדם, הם כבר הגיעו לשערי אל עלמיין, מרחק של כמאה קילומטרים מאלכסנדריה שבמצרים, והתכוונו לסיים במהירות את כיבוש מצרים ולהמשיך לארץ ישראל. רומל התפאר שכיבוש הארץ יהיה מהיר וקל, השמועות על רציחת היהודים באירופה כבר הגיעו לארץ, ופחד נורא נפל על היישוב היהודי, רבים התאספו לתפילות. רבינו היה באותה עת בירושלים, והגאון ר' יעקב לנדא זצ"ל, רבה של בני ברק, שהיה רגיל לפקוד את ביתו של רבינו ישראל מהוסיאטין, נכנס אצלו לספר לו על השמועות הרעות. השיב הרבי מהוסיאטין: "אמת הוא שכל העניין לא נראה לי, ברם, האם יש לי צורך להתערב? השיב הרב לנדא שכך נהגו גדולי הצדיקים, להתעצם בתפילה כדי להגן על ישראל. והמשיך: "ומשמע מכך שיש לו לצדיק הדור להתערב בנעשה כאן, להשמע

המשך בעמ' ב

הילולא דצדיקיא

יום שב"ק כ"ז כסלו

- רבי חיים טירר ב"ר שלמה מצ'רנוביץ ה"באר מים חיים" "סידורו של שבת"-
שערי תפילה\ארץ החיים (תקע"ג)
רבי צבי הירש ב"ר ישכר דוב בעריש רוזאניש מלבוב- תשע שיטות (תקס"ה)
רבי אברהם יצחק ב"ר אהרן דוד הכהן קאהן מתולדות אהרן, דברי אמונה ועוד (תשנ"ז)

יום א' כ"ח כסלו

- רבי ברוך דוד טברסקי מקלינקוביץ ב"ר מרדכי דוב מהורנסטייפל (תרפ"ז)
רבי עוזיאל מייזליש מריטשוואל ואוסראווצא- מנורה הטהורה (תקמ"ז)

יום ב' כ"ט כסלו

- רבי חזקיה די סילווה ב' פרי חדש (תנ"ח)
רבי אהרן שמעון שפירא אב"ד פפד"מ, לבוב בריסק לובלין ופראג ב"ר בנימין וואלף (ת"מ)
רבי אריה לייב הלוי הורוויץ מסטניסלאב ב"ר אלעזר אב"ד זאלאזיץ- תל' ר"מ איגרא (תר"ד)
רבי שלמה ב"ר ישראל משה הכהן מוילנא- חשק שלמה (תרס"ז)
רבי גדליה ב"ר יצחק מליניץ ב' תשואות חן (תקס"ד)
רבי ישראל ב"ר מרדכי שרגא פייבוש מהוסיאטין-ת"א (תש"ט)

יום ג' ל' כסלו

- רבי זעליגמאן גאנז- דיין דק"ק פראג בזמן המהר"ל אחי הצמח דוד (שע"ג)
רבי אברהם יהושע העשיל הגר הי"ד מדאמיטש ב"ר יוסף דוד (תש"ב)

יום ד' א' טבת

- אברהם אבינו ע"ה בן תרח ואמתלאי בת כרנבו (ב' קכ"ד)
רבי נפתלי הירץ מברעזנן ב"ר טוביה יחיאל מיכל- תל' החווה מלובלין (תר"ה)
רבי שאול סג"ל מטבריא ב"ר צבי הירש מהארקא- תל' ר"א מקאליסק (תרי"ג) רבי צבי הירש פרענקל תאומים מפרמישלאן ב"ר דוד- תל' חותנו ר"מ מפרמישלאן והשרף מקוצק (תרט"ז)
רבי חיים מקראשנאוויץ ב"ר אליהו מויסקוט- ב' נתיבות\משנת\צדקת חיים ועוד (תרע"ה)
רבי יוסף המערבי מגדולי תלמידי האר"י זי"ע (ה"שע)
רבי יאיר חיים ב"ר משה שמשון בכרך בעל "חוות יאיר" (תס"ב)
רבי אברהם משה ב"ר שמחה בונם מפשיסחא (תקפ"ט) **בימי זכרון הביא היא"צ ב' טבת**

יום ה' ב' טבת

- רבי יעקב צבי ב"ר יהושע אשר ב' עטרה לראש צדיק מפוריסוב (תרמ"ט)
רבי יעקב כולי מחברון ב"ר משה שלמה זלמן משקלוב- חתן ר"ד האמצעי מלובאויטש (תרי"ז)
רבי משה חיים מאלטשטאט ב"ר אלכסנדר סנדר סאפרין השני מקאמארנא (תרנ"ה)
רבי דוד מסקאלוב ב"ר משה הלברשטאם משינאווא (ת"שע)

יום ו' ג' טבת

- רבי גרשון הענך ב"ר יעקב ליינר מראדזין בעל התכלת (תרנ"א)
רבי אליעזר זאב ב"ר חיים מבאטשעטשא- תל' האהבת שלו' ות"ח מקאסוב, (תרי"ב)
רבי מסטרעטין ב"ר יהודה צבי - דגל מחנה יהודה (תרכ"ה)
רבי מרדכי ב"ר לוי מראדוויל (תרס"ה)
המקובל רבי חיים שאול הכהן ב"ר אליהו דוויק ב' איפה שלמה (תרצ"ג)
רבי שלום ב"ר שמואל רוקח אב"ד סקאהל (תשכ"ב)

חינוך הבנים

אמרות צדיקים, התנהגות הדרכות ועובדות

בענין חינוך הבנים (יז)

חינוך הבנים תלוי באבות

בהחדרתו את התודעה שהתנהגות הבנים תלויה בהתנהגות ההורים פירש **הרה"ק האמרי חיים** את הפסוק "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך", שאם האב יבחר בעבודת השי"ת מתוך חיות ולהט קודש אזי גם זרעו אחריו יעבדו את השי"ת בדרכו זאת.

ישנם אנשים שתוהים כיצד זה קרה שאע"פ שהם עצמם שומרים תורה ומצוות כל ימיהם, בכל זאת בניהם סרו רח"ל מדרך הישרה ובעטו במסורת אבות, והתשובה היא הואיל והם קיימו את המצוות כמצות אנשים מלומדה, ופעמים רבות היו עושים זאת כאילו כפאום, ללא חיות וללא התלהבות, לכן הדרדרו הבנים עד עזיבת התורה והמצוות לחלוטין, לעומת זאת אלו שראו אצל אבותיהם עבודת השי"ת מתוך חיות ושמחה, נתפסו גם הם בה מתוך אהבה ורצון והמשיכו כך לאורך ימי חייהם.

*

בדרך זאת אף פירש את הפסוק בפרשתינו (מקץ) "אם לא יירד אחיכם הקטן איתכם לא תוסיפון לראות פני": פירוש, אם הדור הצעיר לא יהיה עמכם לא תוכלו להתכל בפני, לא בגלל שאני מצווה, אלא מאחר ותתביישו ממני שלא הצליח החינוך שלכם- כך אמר הצדיק לשומעיו.

והוסיף:- "ווי גליקלעך איז מען אז מען האט די קינדער נעבן זיך", (**כמה מאושרים האנשים שילדיהם נמצאים לידם!**) והוסיף עוד:- ידוע לי רבות על אנשים שזולגים דמעות בליל הסדר ובשבתות ויו"ט שאינם רואים את הבנים אצלם. (**בטאון ויזניץ – הרה"ק האמרי חיים מויזניץ זי"ע**)

ואת עמלנו אלו הבנים

וצריך ביאור מדוע עמלנו מרמז על בנים, ונל"ב דהנה כלום יש אחד שאינו חפץ בבנים טובים זרעא די לא יפסוק מפתגמי אורייתא, אולם כלל גדול שצריך לדעת, שאין יכול אחד להתנהג בהפקרות ואת בניו ישלח מעל פניו אתם לכו עבדו את ה', אלא צריך לדעת שכפי שהוא מתנהג כך ילכו בניו בדרכיו, ואם הוא יעבוד עבודת ה' בהלהבות ויעסוק בתורה, אזי יראו בניו וכן יעשו גם הם ללכת בדרכי ישרים, וזהו שאמר **את עמלנו**, היינו לפי העמל שלנו בעבודת ה', במידה זו **אלו הבנים**. (**בגילא דמהימנותא צאנו- פסח תשס"ז**)

ליקוטים מצדיקים - בנים ומעלת הזווכה לבנים כשרים (ד)

* פ"א הגיע יהודי א' ת"ח חשוב **להגאון מטשעבין** זצ"ל ואמר לו ווארט מיוחד שהפליא את שומעיו, עמה לו הטשעבנער: את ד"ת זה אמרת בזכות תפילות אבותיך שהעתיקו עליך שתזכה לגדול בתורה ויר"ש.

* כשהגאון מבריסק רצה לתוך את ילדיו ולומר להם: הדבר אמור, אמר להם כתוב בתורה שאמרו. (מפי השמועה) * פעמים שאשה לא נפקדת ח"ו, כי גלוי וידע לפניו תתברך שיהיו הנולדים הינומה רשעים חלילה. (רבי יהודה החסיד) * לעולם אל יאמר אדם ויבוא בטרוניה להקב"ה כיצד אוליד בנים, והרי אין לי לצערכי כלכלתם כדי לפרנסם, כי זה האומר זאת הוא מכחוסרי אמונה, ויש לו לבטוח בהשי"ת שהוא הזן ומפרנס לכל. (רבי יהודה החסיד) * מאוד יזהר האדם שלא לגרום חלישות הדעת לבעלי חסרונות, כגון שלא ישתבח בבניו בפני חשוכי הבנים וכיוצא בהם. (רבי יהודה החסיד). * נהגו נשות ישראל להתפלל לאחר הדלקת נרות שבת ויום טוב לזכות לבנים תלמידי חכמים. שורש המנהג הוא כדא"ר בנמ' (שבת כג:) האומרת כי: "הדגיל בנר - הויין ליה בנים תלמידי חכמים" (המקפיד על מצות הדלקת נרות שבת - יהיו לו בנים תלמידי חכמים). שנאמר: "כי נר מצוה ותורה אור", ומכאן שבזכות מצות הדלקת הנר שבת וחנוכה –זוכים לאור התורה.

שיחת קודש

המשך מעמ' ב'

ר"י מהוסיאטין ובענוותנותו חיזק מרן עצמו שהשי"ת יעזור שכן יהיה ויתקיימו דברי הרבי מהוסיאטין. זכות כל הצדיקים יגנו עלינו אויף אייביג. ע"כ.

השי"ת יעזור וירחם שנזכה לראות כולנו את נרות בית המקדש, וברו"ר זאלן אלע האבן געפוילט אלעס גוט ויתן לנו את האור הגנוז של נר החנוכה ושל אור השבת קודש ואור של כל התומ"צ, השי"ת יעזור דהרי החשמונאים פעלו מיט א מסי"נ א"כ זכותם רב להשפיע ולהגן גם עלינו וירחם המרחם שנזכה אם לא ממש כמוהם עכ"פ למעט מסי"נ ומעט יר"ש, וירחם שכולנו נשוב באמת מאהבה ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם ויעשו כולם תשובה שלימה שמיד נגאלין, וישפיע על כולנו אור התשובה ויראה באהבה אמיתית ונזכה שטיגען **בחודש מילה שבת** מער און מער, ונזכה לשטייגען בהתמדת קיום ושמחת התומ"צ ומעשי"ט וגמילות חסדים.

הרבש"ע אוהב אותנו ומחכה ומצפה שנתקרב אליו פתחו לי פתח כחודו של מחט כל הבא לטהר מסייעין אותו, כי הוא ית' מחכה שנשוב אליו ואם נשוב הוא יתן לנו פתח של אולם, וכביכול כל מעת לעת הוא מחכה ומתגעגע לבנינו רחומיו, השכינה הק' כסדר בוכה ומבכה את בניה אהוביה,

יה"ר שנזכה שתהא שמחה למעלה ולמטה ושמחת ישראל בבנין בית המקדש שכביכול הבורא מחכה אימתי ישראל יקבלו חזרה את בית המקדש לשמחת עולם.

השי"ת ירחם שנזכה צו פועלן אלעס גוט וישמור את ישראל בכל מקום שהם בכללות ובפרטות הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל, שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה כמו שפירשו צדיקים שגם בימים האלה מתעוררים העת רצון בזמן הזה באתגלייא והוא גולדיגע עת רצון לפעול אלעס גוט ויה"ר שנזכה לכך "הראנו ה' חסדך וישעך תתן לנו",

וברו"ר יתן לכולנו פרנסה בריוח תורה וגדולה במק"א ועשירות גדולה ברו"ג ויתן חיי בני ומזוני רויחי ואריכי בגו"ר,

א גרויסע ס"ד בניקל בכל הענינים והמובנים ברו"ג, ויתן לנו ישועה שלימה ורפואה וברכה שלימה ברו"ג,

ויראה לכולנו את נרות ביהמ"ק בברכה שלימה וישועה שלימה ורפואה שלימה וגאולה שלימה.

ובנין בית המקדש שוין יעג אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן – מחנך ויועץ חינוכי

שולחן השבת כיצד (ב)

בספ' **"לב אבות על בנים"** להרה"ג ר' משה קאופמן שליט"א מבאר כמה נקודות שהם נכונים וראויים להביאם מעל במה חשובה זו:

יש להדר ולהקפיד ביותר שלא להפוך את יום הקדוש ח'שבת קודש' ליום של הקפדה יתירה על הנהגתם של הילדים על כל צעד ושעל בחערת הערות על כל דבר פעוט, או אם בשבתות מתגלה בקביעות איזה מדה רעה שאינה טובה כ"כ אצל אחד מהילדים כגון הנאת אוזנו הילד בסכסוך ומריבות, על ההורים הנבונים להשכיל ולידע להתאפק ולא להרוס חלילה את אוירת השבת המרוממת. אלא אדרבה ישימו לבם ועינם תמיד על מעלותיהם של כל אחד ואחד מבניהם ולהדגיש אותם, ומאידך יעירו על חסרונם וימתינו להזדמנות יותר טובה להעיר להם מאשר בזמן שולחן השבת והחג.

כי הרי השבת ניתנה למנוחת הנפש ועונג יותר מכל ימות השבוע. וח"ו "שבמתנה טובה שיש לי ושבת שמה", יגרום לריבים וכעסים ח"ו, וכבר ידוע **מחזוה"ק**: עה"פ "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", שמידת הכעס גרוע הוא בכל ימות השנה בימות החול וק"ו בשב"ק, ועלינו לדעת שכל ענין זה היא כעין ניסיון האם מקבלים השבת עם אהבה והיא כעין מבחן האם אכן אנו עוסקים בעבודת ה' באהבה בכל יום לפי נסיבותיו, והאריכו בספה"ק בזה, ולכן:

א. ילדים ובפרט קטנים ובעצם כל אחד לפי מזגו, חנוך לנער ע"פ דרכו, יש וקשה להם להאריך בישיבה ממושכת ליד שולחן השבת, וצריך אורך רוח והבנה מצד אחד כדי להרגיל אותם לשבת ליד השולחן אך מצד שני גם לתת להם יד תומכת ומלטפת.

ב. להחשיב לבן או הבת את הפירושים על פרשת השבוע ששמעו בכותלי בתי החינוך ולשמוח עם זה, ולהראותם כמה חשיבות ויופי יש באמרה או רעיון שנשמעו מפיהם, ודבר זה יש לעשותו בכנות ואמיתות ולא מן השפה ולחוץ, כי הילדים ירגישו האם אמיתיים הדברים וההרגשים או לאו **[ובכלל זה להיות נבון וחכם, שאמנם כתבנו על רצינות בשולחן השבת, אבל יעקב אבינו לימד אותנו "אתנהלה לאטי לרגל המלאכה", לתת לילדים להתבטא, ואדרבה להיות להם עם לב שומע המקשיב ומבין מה מציק להם ומה טוב להם וכדו'].**

ג. האב יכין את עצמו עם איזה סיפור מעשה על פרשת השבוע או ענין אחר יאצ"ט וכדו', והעיקר להוציא מזה הדבר אשר ממנו נדע כיצד לעבוד את ה'. ואין הכוונה לשיעור או לדרשה, אלא למשוך לב הילדים, ובאמת דבר זה צריך הכנה לא פחות ממה שמכינים המאכלים בבית והמטעמים לכבוד שב"ק, והעיקר לא לגרום על ידי זה למתח או לסבל לנמצאים סביב השולחן.

ד. פעמים מציעים שאלה נפלאה או חידה יפה על פרשת השבוע או חג המתקרב **(ולענייניו יש תוכח שבו נמצאים אנו)**. אפשר להשמיע חידוש נפלא או רעיון בפרה"ש מתוך ספר והכל צריך להיות בחשק ובשמחה.

ה. ועיקר העיקרים הוא: "ואתחנן אל ה'" שבעת החוא שב"ק יצליח א"ה להנחיל לביתו ולנלוים אליו, את כל זאת הנ"ל, ויתקיים בנו הפ' "אז תתענג על ה' והאכלתיך נחלת יעקב אביך", דרשו חז"ל **(שבת קיח)** שנותנים למכבד והמענג את השבת נחלה בלי מצרים, אמן כי"ר. (פקס לשאלות - 057-796-2493)

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

הונצח

לעילוי נשמת האברך היקר והנעלה פאר המעלות והמידות, אהוב ונערץ בפי כל לשמים ולבריות

הר"ר **זאב גד בן תמר** ז"ל

קייקוב

נלב"ע בדמי ימיו ביום כ"ד כסלו תשמ"ב – ערב חנוכה

ת.נ.צ.ב.ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

נשמת הרב הצדיק, אשר האיר האמונה הטהורה בלב רבבות, לוחם מלחמות השם בעוז ותעצומות

כ"ק אדמו"ר מתולדות אהרן רבי **אברהם יצחק** זצוק"ל בן מוה"ר **אהרן דוד** זצ"ל

בעל "דברי אמונה"

חותן כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א שיבלחט"א

יומא דהילולא כ"ז כסלו תשנ"ז

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ברכת מזל טוב

הננו לברך לחברינו היקר, כלי מחזיק ברכה, מקבל כל אדם בסבר פנים יפות, נחמד ונעים, מחשובי אנ"ש

הב' **אלימלך הערבסט** נ"ו

לרגל שמחת אירוסיו עב"ג בשעטומ"צ

יה"ר שהזיווג יעלה יפה יפה אמן.

המברכים ומזכירים לך טובה על מה שפעלת למען ד"ת של רבינו שליט"א. *המערכת*

לעילוי נשמת

ר' **אברהם יהושע העשיל** בר' **יונה** זצ"ל

נלב"ע א' טבת תשמ"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

ומן תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חברת האברכים שע"י מרכז טוסחיה לעלוב

מיסודו של כ"ק מרן רבי"ה זצוקללה"ה זיע"א

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רבי עקיבא 65, אבן גבירול 31-33 בני ברק

כסא דברכתא מעומקא דליבא ובברכה נאמנה

ברגשי גיל וחדוה, ובאותות אהבה וחיבה, כבוד הוא לנו לברך ברכת מז"ט, למע"כ ידידינו הדגול הנכבד והנעלה, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, רחים ומוקיר רבנן ותלמידיהון, בונה ומקים עולמות של תורה וחסד, יקר רוח ובעל מידות תרומיות, תורה חסידות ויר"ש אצלו בלולות, אהוב על כל יודעיו ומכיריו, שמו הטוב הולך לפניו בצדקת פזרונו, אהוב היה מאוד אצל מרן רבינו הקוה"ט זיע"א, ועומד הכן לימין כ"ק מרן רבינו שליט"א בכל נימי נפשו ברוחו ומאודו, ה"ה

הנגיד המפואר כש"ת מו"ה רבי ישעיה אלאוויטש שליט"א - באר פארק - ארה"ב

ולבנו החשוב והמפואר, האי גברא יקירא, כלי מחזיק ברכה, שבחו מי ימלל במילה, ה"ה

הר"ר יעקב אהרן הי"ז - באר פארק - ארה"ב

לרגל שמחתם בנישואי הנכדה – הבת תחי' עב"ג ידידינו וחברנו המהולל, נעים ההליכות ומוכתר בכל מידה נכונה, משים לילות כימים בלימוד התורה הק' מפארי חבורתינו הק' שזכה לשמש את מרן רבינו שליט"א בבחרותו ה"ה

החתן היקר והנעלה ר' **פנחס מאגעל** הי"ז למזל טוב ובשעטומ"צ

וזאת הברכה, מאלוקי המערכה, בזה צרופה וערוכה, שמשמחה זו ישפיע לכם רב ברכות ושובע של שמחה, ויוסף ה' עליכם ככה, בריבוי והמשכה, ותזכו לתענוג ונחת דקדושה, מכל יוצ"ח במידה גדושה, בבריות גופא ונהורא נפישא וכל טוב סלה.

המאחלים ומעתירים מריחוק מקום וקירוב לב

קהל חסידים לעלוב נא"ל ת"ל - המערכת

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב

להארות הערות וכל ענין ניתן לשלוח לפקס המערכת: 057-796-2493